

10. §. Az engedélyt nyerő minden kárért felelős, ami az aula használata következtében az aulát és annak berendezését érheti. Felelőségére az engedélyt kérő eleve figyelmeztetendő.

8. Az egyetemi előadások rendezésére s a tanrend fogalmazására és közzétételére vonatkozó szabályzat.

(Az 1872. évi 26.339. sz. vk. min. rendelet 3. sz. melléklete.)

Az egyetemi előadási rend szervezése és nyilvánossá tétele körüli eljárás ügyében következő intézkedés tétetik:

Előadások bejelentése.

1. §. Minden tanfélév közepe körül a karok tanszemélyzete rövid, írásos nyilatkozatot készít dékánjának, hogy a következő tanfélévben minő tárgyakat s minő terjedelemben fog előadni, mennyi tanpénzt óhajt ez előadásokért, s minő helyiségekben kívánja azokat tartani.

Jegyzet. A tanpénzre vonatkozó rendelkezés természetesen ma már tárgyatlan. A gyakorlatban a dékán hívja fel a tanárokat előadásaik bejelentésére.

A tanrend elkészítése.

2. §. Erre a dékán vagy az ügyrend értelmében az e célra kijelölt előadó az előadási rend tervezetét elkészíti s az egész tanszemély-

zet közgyűlésének jelenlétében előadja, hogy mindenkinek lehessen alkalma javaslatai és óhajtsai előadásával érvényre juttatni az általa képviselt tanszak érdekeit.

A végelhatározást azonban a fennálló rendszabályok értelmében a karok szavazatképes tagjainak többsége dönti el.

3. §. Ha a kívánatok összeütköznek, az eldöntésnél mindenek felett a tanügy szükségleteit, az előadások organicus összefüggését s a tanulók természetes igényeit kell tekintetbe venni.

Az előadóknak tanügyi vagy más személyes helyzetére vagy egyéni viszonyaira vonatkozó tekinteteket csak azután lehet figyelembe venni, ha egyszer a fennirt tekintetek kellő méltánylásban részesültek, összeütközési esetekben szabályul szolgálván az, hogy a rendszeresített tanárok főtantárgyai azon tantárgyak felett, melyeket ők csak jogosítva vannak, de nem kötelesek előadni, továbbá a rendes tanárok kívánatai a rendkívüliekéi felett, s mindkettőjük kívánatai a magántanárokéi felett s ezekéi a szűkebb értelemben vett tanítókéi felett figyelembe véssenek.

Az előadások egyeztetése.

4. §. Az előadások berendezésénél arra kell ügyelni, hogy

1. azon előadások, melyek ugyanegy tárgyról szólnak, valamint azok is, melyek közül, hogy egyiket haszonnal lehessen hallgatni és

meg lehessen érteni, a másikat meg kell előzni, vagy azok, amelyek egymást egészítik ki, amelyekről tehát nem feltételezhetni, sőt nem is kívánhatni, hogy egyszerre ugyanazon hallgatók látogassák: az előadási időre nézve összeeshetnek s egymást fedezhetik, ellenben

2. azok, melyek előreláthatólag a haszonnal egyszerre hallgathatók, célszerűleg egymás mellé helyezhetők.

5. §. Szigorúan kell arra ügyelni, hogy minden külön előadás magában egy óránál tovább ne tartson, kivéve azon ritka eseteket, midőn a tanszak különös természete, vagy hallgatóinak különös viszonyai annak hosszabb tartamát kívánják s nem tarthatni, hogy ez zavart okozhasson a többi előadások látogatásánál.

Amennyiben erre $1\frac{1}{2}$ órás előadása elég volna, ezeket úgy kell a többi előadások közé beosztani, hogy a fél óra az előadásokra rendelt délelőtti és délutáni időközöket megelőzze vagy kövesse.

Egy előadás egy napon át két óránál többet nem vehet igénybe.

Ebbe nincsenek beszámítva a tudományos tan- és gyakorló intézetek dolgozatai és gyakorlatai.

Ha a tantárgy terjedelme azt kívánja, hogy az előadó azt a hét egy vagy több napján, naponként kétszer adja elő, erre rendszeren a délelőtti egy s a délután is egy órát kell fordítani.

6. §. A tanári karra magára van bízva annak elhatározása, ha vajjon szükséges-e vala-

mely kar előadásainak berendezésénél a vásárnap és ünnepeken kívül hetenkint még egy szünnapot tartani, s hogy erre a hét melyik napja legalkalmasabb.

Jegyzet. Egyetemünkön a szombat a rendszerint való szünnap.

A tanrend végleges megszövegezése.

7. §. Ha ezen elvek alapján a tanrend első tervezete és átnézete elkészült, ezt a karok dékánjainak, egy a rector elnöklete alatt tartandó gyűlésben kell megvitatni, s azoknak ott a különböző karok előadásainak lehető összhangzata és célszerű berendezése szempontjából, kívánataikat és észrevételeiket egymással közölniök.

Még jobban kell azon körülményre ügyelni, sőt szükséges, minden esetre pedig kívánatos az, hogy a bölcsészeti karnak, mint egyetemes karnak előadásai a szakkarok bejegyzett hallgatóira nézve lehetőleg látogathatókká tétesenek.

8. §. A dékánok ezen értekezlet eredményét egy következő egyetemes gyűlésben karaik elé terjesztik, hogy az ajánlatba hozandó változtatások felett tanácskozzanak s az összes karok ekkép átnézett javaslatait az akadémiai senatus útján a közoktatási minisztérium elé terjesztik elfogadás és helybenhagyás végett.

9. §. Csak ha ezen helybenhagyás megtörtént, vagy ha a javaslat a közoktatási minisztérium észrevételei alapján megváltoztatott,

lehet azokat sajtó alá adni, melyekből 12 példány a közoktatási miniszternek s 6 példány a pesti egyetemnek küldendő.

Jegyzet. 1. (Vkm. 19.472/925. sz. IV. ü. o. rend.) A vezetésem alatt álló m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszterium könyvtárának a többi közt az is feladatához tartozik, hogy a miniszterium fennhatósága alatt álló intézmények hivatalos kiadványait összegyűjtse és könyvtárilag kezelje. Elrendelem ennél fogva, hogy a m. kir. Ferencz József Tudományegyetem Szegeden történt megnyitásától kezdve megjelent tanrendeket almanachokat rectori jelentéseket, tudományos dolgozatokat és más hasonló természetű hivatalos kiadványokat, amennyiben az egyetem ilyenekkel rendelkezik, az illetékes hivatal külön a miniszterium könyvtárának címére (V., Báthory-utca 2. fldszt) a múltira nézve most egyszerre, a jövőben pedig a kiadványok megjelenésekor esetenként küldje meg.

2. A debreceni és pécsi (pozsonyi) egyetemek felállítván, a tanrendből ezeknek is küldetik 6 példány.

Az akadémiai senatus dönti el, hogy a külföldi egyetemek közül, melyikkel kíván az egyetem, tanrendet illetőleg, csereviszonyba lépni.

A tanrend tartalma.

10. §. A tanrendben az előadások átnézetét két irányban kell összeállítani, u. m.:

- a) a karok,
- b) a tanórák szerint.

11. §. Az első átnézetben az előadásokat a karok szerint elkülönítve, azon tárgysorozat-

ban kell felsorolni, melyet a kar saját facultására nézve legcélszerűbbnek tart.

12. §. Ezen felsorolás az irányadó az előadás megjelölésére s a tantárgy terjedelmére és természetére nézve. Ez az előadásoknak tulajdonképeni kihirdetése.

Tartalmát teszi:

a) az előadás tartalmának pontos, tárgyszerű jellemzése azon terjedelemben, melyben az előadó a következő félévben elő akarja adni.

Jegyzet. A tanszak tüzetes megnevezése egyetemünkön a gyakorlatban nem, csak a m. kir. József Műegyetemen dívik.

b) Hogy a tantárgy mily napokon és órában fog előadatni.

c) Az előadónak és tanári állásának megnevezése.

Jegyzet. A rendelet d) és e) pontjainak közlése (mint-hogy az ingyen és nem ingyen előadott tantárgyakra vonatkoznak) feleslegesnek látszik.

13. §. Ha valamely tanszak, melyre nézve tanszék van rendszeresítve, nincs betöltve s azt magántanár sem adja elő, akkor az illető facultás előadásainak végén meg kell jegyezni, hogy azon tanszék üresedésben van.

Azonban az előadási helyiségek beosztásánál figyelemmel kell lenni az ilyen előadásokra, ha alaposan feltehető, hogy ezen ürt a jövő félév kezdetén valami módon be fogják tölteni.

14. §. A szűkebb értelemben vett tanítók

előadásai, továbbá azok, melyek az egyetemen netán létező tanosztályokban p. o. sebészek, bábák stb. számára tartanak, külön alosztályban sorolandók fel.

15. §. Minden kar átnézetének végén kell adni az ő saját s az egész átnézet végén az egyetem intézeteinek, gyűjteményeinek vagy más segédeszközeinek sorozatát, megjelölve azt, hogy hogyan s mely időben lehet azokat használni, melyek képezik az egyetem tulajdonait vagy melyek hozzáférhetők az egyetemi tanulók részére és melyeknek látogatása kívánatos a tanulók tudományos szempontból kiképzése végett.

16. §. A második átnézet magában foglalja az egyetemen tartandó előadásokat s arra szolgál, hogy a tanulóknak a leckék megválasztásánál s a professzoroknak a látogatási bizonyítvány kiállításánál az összeütköző előadások felismerését megkönnyítse.

Ez magában foglalja az előadó megnevezését s a tantárgy és óraszám rövid jellemzését.

17. §. A tanrenddel együtt, vagy külön füzetben vagy elébe nyomva, kimutatást kell közzé tenni az egyes karok dékánjairól, pro-dékánjairól és tanáraitól, magántanáraitól és tanítóiról, megjegyezve a tantárgyat, melyre alkalmazva vannak vagy melyről előadást tartanak, továbbá az egyetemi iroda és egyetemi intézetek személyzetéről.

Az egyetemi személyzet mindezen tagjait címük és lakásuk megjegyzésével s a tanári

testület tagjait még abban az esetben is fel kell sorolni, ha netalán az illető félévben előadást nem tartanának, de ez utóbbi körülményt világosan ki kell emelni.

Egyéb teendők.

18. §. Miután ez átnézetek elhagyták a sajtót, kötelessége az egyetemi tanácsnak azt a fekete táblára függeszteni s a hivatalos lapban közzé tenni.

19. §. Ha az átnézet sajtó alá adása után a közelebbi félév megkezdéséig az előadást tartó tanári személyzetben vagy az előadások hirdetésében lényeges változás történt, azt a hivatalos lapban rövid jelentésben közzé kell annyiban tenni, amennyiben szükséges arról a tanulóknak tudomással birniok, hogy a felolvasási jegyzéket kiigazíthassák, sőt szükség szerint külön lapra is kell azt nyomtatni s e lapot a tanrendhez kell csatolni.

Jegyzet. A rendelet 17—19. szakaszai az újabb idők gyakorlatban nem élnek.

20. §. Mind a tanrendet, mind az egyetemi személyzet kimutatását az egyetemi tanulókra nézve olcsó árért megszerezhetőkké kell tenni, s a bejött összegből a nyomtatási költségek fedezendőek.

Jegyzet. Az 1886. november hó 30-án a 38.395. szám vkm. rendelet szerint: a tanrendre vonatkozó minden változás iránt a minisztériumhoz a szabályok értelmében külön jelentés teendő.